

Arbeidstilsynet

VÅR DATO
20.12.2016
DERES DATO

VÅR REFERANSE
2016/20903
DERES REFERANSE

1 av 10
27-December-2016

VÅR SAKSBEHANDLER
MÅLFRID OPPEDAL, TLF.
95755388

RADØY KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJON
v/Rådmannen
Radøyvegen 1690
5936 MANGER

Orgnr 874781592

Tilsyn - RADØY KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJON

Vi viser til tilsyn den 27.04.2016.

Vedtak om pålegg

I brev med varsel om pålegg av 23.11.2016 fikk dere frist til 14.12.2016 for å komme med kommentarer. Vi har ikke mottatt kommentarer fra dere.

Arbeidstilsynet har hjemmel i arbeidsmiljølovens § 18-6 til å gi pålegg og sette vilkår. Vi gir følgende pålegg:

Pålegg - Kjemisk helsefare - kartlegging og risikovurdering

Arbeidsgiver skal kartlegge og dokumentere forekomsten av kjemikalier og på grunnlag av dette vurdere enhver risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet. Verneombud/ansattes representant skal medvirke.

Vilkår:

For å kunne vurdere om pålegget er oppfylt, må vi innen fristen ha mottatt:

- Kopi av virksomhetens kartlegging og risikovurdering av kjemisk helsefare som følge av eksponering for støv, gass og brannrøyk i ulike arbeidssituasjoner. Det må fremgå av risikovurderingen at det er tatt hensyn til relevante forhold som er beskrevet i forskrift om utførelse av arbeid § 3-1 bokstav a - k
- Beskrivelse av hvordan bedriftshelsetjenesten har bistått
- Beskrivelse av hvordan verneombud for Radøy kommune brann- og feiertenesta har medvirket

Hjemmel: arbeidsmiljøloven § 3-1 andre ledd bokstav c, forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 7-1 og forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 3-1

Frist for gjennomføring: **23.02.2017**

Begrunnelse:

Arbeidsgiver skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risikoforholdene i virksomheten, utarbeide planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen. Risikovurdering skal gjentas regelmessig og foretas i samarbeid med arbeidstakerne eller deres representanter. Risikovurderingen skal dokumenteres i den form og omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse og oppbevares slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt. Arbeidsgiver skal kartlegge og dokumentere forekomsten av kjemikalier og vurdere enhver risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet forbundet med disse. Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til de forhold som er beskrevet i forskrift om utførelse av arbeid § 3-1 bokstav a - k. Dette følger av arbeidsmiljøloven § 3-1 andre ledd bokstav c, jf. forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 7-1 og forskrift om utførelse av arbeid § 3-1.

Risikovurderingen må omfatte alle forhold som er forbundet med virksomhetens ordinære arbeid, og ellers alle forhold som kan oppstå som følge av uønskede hendelser. Kartlegging og risikovurdering gjelder i alle situasjoner hvor en arbeidstaker kan bli eksponert for kjemikalier, både regelmessig og sporadisk. For midlertidige arbeidsplasser gjelder krav om risikovurdering for alle nye arbeidssteder.

Svar datert 08.06.2016, viser at det er foretatt kartlegging av ulike arbeidssituasjoner med risiko for eksponering av støv, gass og brannrøyk. Arbeidssituasjoner som er kartlagt og vurdert er brannøvelser, brannoppdrag, uønskede hendelser med farlig gods som kan medføre eksponering for gass og brannrøyk, bilulykker med fare for eksponering for drivstoffdamp og brannrøyk, uønskede hendelser knyttet til eksponering for gjødsel- og silogass og oljevernarbeid der brannmannskaper kan bli eksponert for kjemikaliedamp og gasser. Arbeidssituasjoner på brannstasjonen er ikke kartlagt, og risiko for helseskader og sykdom som følge av eksponering etter endt oppdrag/ øvelse er ikke risikovurdert. Forholdene på brannstasjonen er av vesentlig betydning for den totale eksponeringen arbeidstakerne blir utsatt for, herunder tilrettelegging for rene og urene soner på brannstasjon, dusjmuligheter og garderobeforhold, ventilasjon og avsug, egnet utstyr til vask av verneutstyr, egnet utstyr til vask av annet forurenset utstyr med mer. Arbeidstakerne blir eksponert i sammenheng med ulike arbeidsoperasjoner, og helt frem til den enkelte har dusjet og kledd på seg rene klær. Feierens arbeidssituasjon og eksponeringsforhold er heller ikke omtalt. Brannmannskapenes arbeidssituasjoner og risikoforhold vil ikke være representativ for feier. Feieren har andre arbeidsoppgaver, blir utsatt for annen type eksponering og med en annen hyppighet/ frekvens. Risiko er et uttrykk for sannsynligheten for at noe skal skje og hvilke følger (konsekvens) dette kan få. Både hvor ofte den enkelte blir eksponert og hvor lenge, vil påvirke sannsynligheten for at noe kan skje. Det fremgår av svar at feier utfører mange feieoppdrag i løpet av året, henholdsvis 773 feieoppdrag i 2015 og 766 feieoppdrag hittil i år. Feiere har et utfordrende og risikofyllt arbeid med store fysiske belastninger, og eksponering for sot, støv og gasser kan medføre helsefare på lenger sikt. I ulike arbeidssituasjoner vil feier kunne bli eksponert for asbest, forbrenningsprodukter fra tre og fossilt brensel. Selv om bruk av asbest har vært forbudt i mange år, er det fortsatt flere steder gammel forekomst som gjør at feiere kan bli eksponert for støv med asbestfiber. Feieryrket kan medføre eksponering for blant annet svoveldioksid, karbonmonoksid, nitrose gasser fra forbrenningsprodukter, polyaromatiske

hydrokarboner (PAH), sot, diverse tungmetaller, sterke syrer og asbest. Eksponering kan medføre alvorlig helsefare, herunder ulike krefttyper og alvorlige luftveislidelser. I svar datert 09.11.2016, får Arbeidstilsynet opplyst at kartlegging og risikovurdering ble gjennomført sammen med brannmannskapene den 31.05.2016, og det blir opplyst at det ikke foreligger annen dokumentasjon enn den vi fikk tilsendt i svar datert 08.06.2016. Kartlegging og risikovurdering som er gjennomført omfatter ikke alle arbeidssituasjoner for brannfolk og feier. Videre bør det vurderes om metode som er brukt for risikovurdering er hensiktsmessig, da det fremstår som utydelig hvor stor risiko det er for helseskade og sykdom i de ulike arbeidssituasjoner, og hvilke akseptkriterier som er satt. Kartlegginger og risikovurderinger skal være skriftlig dokumentert. Her vil bedriftshelsetjenesten med sin fagkompetanse kunne bistå med råd og veiledning. Det fremgår av forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2 bokstav c, at arbeidsgiver skal sørge for at bedriftshelsetjenesten bistår med løpende kartlegging av arbeidsmiljøet, foretar undersøkelser av arbeidsplassene og arbeidsprosessene og vurderer risiko for helsefare.

Det foreligger brudd på bestemmelsene om kartlegging og risikovurdering.

Pålegg - Kjemisk helsefare - plan med tiltak for å hindre/reducere kjemisk eksponering

Arbeidsgiver skal sørge for å utarbeide plan for tiltak som skal iverksettes for å hindre eksponering for kjemiske forurensninger i arbeidsmiljøet og forebygge helseskader. Dette skal gjøres i samarbeid med verneombud/ansattes representant.

Vilkår:

For å kunne vurdere om pålegget er oppfylt, må vi innen fristen ha mottatt:

- Kopi av arbeidsgivers plan for gjennomføring av tiltak, herunder ventilasjon, med beskrivelse av tiltak og frist for gjennomføring. Tiltak skal være basert på kartlegging og risikovurdering av kjemisk helsefare som følge av eksponering for støv, gass og brannrøyk i de ulike arbeidssituasjoner.
- Det må fremgå at planer med tiltak er forankret i kommunens beslutninger og budsjett
- Beskrivelse av hvordan bedriftshelsetjenesten har bistått med forslag til tiltak
- Beskrivelse av hvordan verneombud for Radøy kommune brann- og feiertenesta har medvirket

Hjemmel: arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 3-2 første ledd bokstav c, forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 3-8, forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften) § 7-1 og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6

Frist for gjennomføring: **23.02.2017**

Begrunnelse:

Arbeidsgiver skal utarbeide planer og iverksette tiltak for å fjerne eller redusere helse- og sikkerhetsrisiko som er forårsaket av kjemikalier. Tiltak for å fjerne eller redusere helse- og sikkerhetsrisiko til et fullt forsvarlig nivå, fremgår av forskrift om utførelse av arbeid § 3-8. Arbeidslokaler og arbeidsplasser, eller andre områder hvor arbeidstakere har adgang og hvor arbeidet eller prosesser kan medføre forurensning av luften, skal ha mekanisk ventilasjon og prosesstilpasset avsug slik at konsentrasjonen av kjemikalier i arbeidsatmosfæren holdes på et fullt forsvarlig nivå, med hensyn til helse og eksplosjonsfare. Arbeidstakerne og deres tillitsvalgte skal medvirke i å utarbeide planer for tiltak. For å ivareta sikkerheten på arbeidsplassen, skal også arbeidsgiver sørge for sakkyndig bistand når dette er nødvendig for å gjennomføre lovens krav. Dette følger av arbeidsmiljøloven §§ 3-1 første ledd og andre ledd bokstav c og 3-2 første ledd bokstav c, jf. forskrift om utførelse av arbeid § 3-8, arbeidsplassforskriften § 7-1 og internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6.

Arbeidstilsynet har ikke mottatt dokumentasjon som viser planer for tiltak som skal iverksettes, med frist for gjennomføring av tiltak og hvem som er ansvarlig for at tiltak gjennomføres. Det fremgår av forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Det blir opplyst at det vil bli prioritert å jobbe med å skriftliggjøre rutiner for arbeid både før, under og etter oppdrag og i sammenheng med øvelser. Det er ikke opplyst når dette arbeidet skal være gjennomført, eller hvem som er ansvarlig for at det blir utført. Arbeidstilsynet har fått opplyst at Radøy kommune har en brannstasjon, lokalisert på Manger. I telefonsamtale med brannsjef får Arbeidstilsynet opplyst at bygget er gammelt. Av svar datert 08.06.2016, fremgår det at det hadde vært ønskelig med ominnredning av brannstasjonen i ren og uren sone, men at dette er et kostnadskrevende tiltak som må vurderes på sikt. I svar datert 09.11.2016, blir det opplyst at brannstasjonen er lokalisert vegg i vegg med Teknisk stasjon. Det blir opplyst at det er garderobeskap i bygget og dusjmuligheter i Teknisk stasjon. Det er tilgang på vask med to kar for rengjøring av utstyr. Det er viktig at arbeidslokaler og utstyr til vask av forurenset utstyr er hensiktsmessig og ikke medfører at arbeidstakerne blir unødig eksponert, og at det er egnede forhold for å kunne ivareta personlig hygiene. Videre er det viktig med god ventilasjon og avsug, og eksos må ikke forekomme der det fylles pusteluft. Når det er foretatt en fullstendig kartlegging og risikovurdering av kjemisk helsefare som også omfatter feierens arbeidssituasjoner og arbeidssituasjoner på brannstasjonen, vil det være tilstrekkelig grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som er nødvendig, og hva som må prioriteres. Det fremgår av arbeidsplassforskriften § 2-14 at arbeidslokaler skal være utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, personalrom med videre får tilfredsstillende klima med hensyn til temperatur, fuktighet, trekk, luftkvalitet og sjenerende lukt, og beskyttelse mot giftige eller helsefarlige stoffer. Videre fremgår det av arbeidsplassforskriften at hver arbeidstaker skal ha tilstrekkelig plass for oppbevaring av tøy, og dersom forholdene gjør det nødvendig skal det være atskilte skap for arbeidstøy og privat tøy. Garderobe skal også ha tilfredsstillende ventilasjon. Det skal stilles tilstrekkelige og egnede dusjer til rådighet for arbeidstakerne dersom arbeidets art eller helsemessige forhold gjør det påkrevd. Virksomheten skal ha passende antall toaletter. Arbeidstilsynet anser at brannfolk og feiere utfører en slik type arbeid at disse forholdene er påkrevd. Det skal arbeides systematisk for å unngå at arbeidstakerne utsettes for helseskadelig eksponering av støv, gass og brannrøyk. Det fremgår av forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2 bokstav d, at arbeidsgiver skal sørge for at bedriftshelsetjenesten fremmer forslag om forebyggende tiltak og sammen med virksomheten arbeider med tiltak som reduserer

risikoen for helseskade. Det må utarbeides plan for gjennomføring av tiltak, med frist for gjennomføring, som er forankret i kommunens beslutninger og budsjett.

Det foreligger brudd på bestemmelsene om plan.

Den som vil oppføre bygning eller utføre bygningsmessig arbeid som er melde- eller søknadspliktig etter plan- og bygningsloven og som skal brukes eller ventelig vil bli brukt av virksomhet som går inn under denne lov, har plikt til å innhente Arbeidstilsynets samtykke på forhånd, jf arbeidsmiljøloven § 18-9 første ledd. Installering av et mekanisk ventilasjonsanlegg vil normalt være søknadspliktig.

Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand

Arbeidsgiver skal i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeide en plan for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten.

Vilkår:

For å kunne vurdere om pålegget er oppfylt, må vi innen fristen ha mottatt:

- Kopi av planen for bedriftshelsetjenestens bistand til brannmannskap og feier i 2017

Hjemmel: arbeidsmiljøloven § 3-3 andre ledd og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-3 bokstav a

Frist for gjennomføring: **23.02.2017**

Begrunnelse:

Bedriftshelsetjenesten skal bistå arbeidsgiver, arbeidstakerne, arbeidsmiljøutvalg og verneombud med å skape sunne og trygge arbeidsforhold. Arbeidsgiver skal i samarbeid med bedriftshelsetjenesten utarbeide planer for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten. Dette følger av arbeidsmiljøloven § 3-3 andre ledd, jf. forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-3 bokstav a.

Bedriftshelsetjenestens oppgaver skal være en del av virksomhetens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Planen skal utformes slik at den fører til konkrete handlinger for å forebygge helseskader i virksomheten. Arbeidsgivers bruk av bedriftshelsetjenesten fremgår av forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2.

I svar datert 08.06.2016, blir det opplyst at bedriftshelsetjenesten ikke har blitt brukt i det forebyggende HMS - arbeidet for brannmannskap og feier. I svar datert 09.11.2016, er det vedlagt dokumentasjon som viser planer for bedriftshelsetjenestens bistand til Radøy kommune i 2016, samt årsrapport som viser bedriftshelsetjenestens utførte arbeid for Radøy kommune i 2015. Vedlagt dokumentasjon viser at det ikke er gjennomført eller planlagt noen bistand fra bedriftshelsetjenesten til brannfolk og feier i 2015 og 2016. Arbeidstilsynet viser til at Radøy

kommune brann- og feiertjenesta kommer inn under næringskode 84.25 Brannvern, og har dermed krav om bedriftshelsetjeneste som er godkjent av Arbeidstilsynet jf. forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-1. Feiere inngår i samme næringskode. Bakgrunnen er at brannfolk og feiere utsettes for risikofaktorer som innebærer behov for et eget fokus fra bedriftshelsetjenesten. Av forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2 fremgår det at arbeidsgiver blant annet skal sørge for at bedriftshelsetjenesten bistår med løpende kartlegging av arbeidsmiljøet, undersøkelser av arbeidsplassene og arbeidsprosessene og vurdere risiko for helsefare, fremme forslag om forebyggende tiltak og sammen med virksomheten arbeide med tiltak som reduserer risikoen for helseskade, bistå i arbeidet med å overvåke og kontrollere arbeidstakernes helse under hensyn til arbeidssituasjonen og foreta nødvendig oppfølging, samt med informasjon og opplæring om relevant helse-, miljø- og sikkerhetsrisiko og aktuelle tiltak. Radøy kommune er tilknyttet godkjent bedriftshelsetjeneste, men kommunen har likevel valgt at regelmessige helseundersøkelser av brannmannskap og feier utføres av Radøy legesenter. I e-post til brannsjef Stein Ove Valdernesnes den 01.11.2016, ba Arbeidstilsynet om å få opplysninger om hvordan Radøy kommune har sikret at helseundersøkelsene utføres av lege som har nødvendig kompetanse på det området undersøkelsen gjelder, herunder kunnskap om årsakssammenhenger mellom ulike påvirkningsfaktorer i arbeidsmiljøet. I svar datert 09.11.2016 får Arbeidstilsynet opplyst at turnuslege ved Radøy legesenter utfører helseundersøkelse av brannfolk og feiar. Kompetanse til å utføre dette, hevdes å være sikret ved at spesialist i allmenntilleggsmedisin og samfunnsmedisin kontrollerer arbeidet, og kommunelegen har vurdert at denne kompetansen er tilstrekkelig til å sikre forsvarlige undersøkelser av denne gruppen ansatte. Turnuslege betegner en lege som gjennomfører en pålagt praksistid/ turnustjeneste etter avsluttet utdanning. Samfunnsmedisin er studier av sammenhengen mellom folks helse og samfunnet forøvrig. Arbeidsmedisin er et eget fagområde, og det er ikke gitt at enhver allmenntilleggslege eller samfunnsmedisiner kjenner til alle årsakssammenhenger i de ulike yrker. Arbeidsmedisin er det medisinske fagområdet som omhandler forholdet mellom arbeid og helse. En bedriftshelsetjeneste som er godkjent av Arbeidstilsynet skal samlet sett være i stand til å gi en helhetlig og forebyggende bistand i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. En godkjent bedriftshelsetjeneste skal videre ha en sammensetning og et faglig personale som er i stand til å gi bistand og rådgivning innen arbeidsmedisin/arbeidshelse, yrkeshygiene, ergonomi, psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø og systematisk HMS-arbeid. Arbeidstilsynet finner det ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at helseundersøkelse av brannfolk og feier utføres av lege som har nødvendig kompetanse jf. forskrift om organisering ledelse og medvirkning § 14-6. Kommentarene til denne bestemmelsen gir en nærmere beskrivelse av forståelsen. Her fremgår det at legen som skal gjennomføre eller kontrollere gjennomførelse av helseundersøkelse, må ha nødvendig kunnskap om årsakssammenhenger mellom ulike påvirkningsfaktorer i arbeidsmiljøet og sykdom, skade og/eller helseeffekt. Opplysninger om at legene ved Radøy legesenter er vel kjent med kreftfare og dødelighet blant yrkesaktive brannfolk, betyr ikke nødvendigvis at legene har nødvendig kunnskap om årsakssammenhenger mellom ulike påvirkningsfaktorer i arbeidsmiljøet og sykdom, skade og/eller helseeffekt. Kunnskap om årsakssammenhenger mellom ulike påvirkningsfaktorer i arbeidsmiljøet for feier, samt sykdom, skade og/eller helseeffekt er ikke nevnt. Videre kan ikke helseundersøkelser ses på separat, men må inngå som en del av en helhet i det forebyggende HMS - arbeidet. Eksempelvis skal det i risikovurderinger av kjemisk helsefare tas hensyn til konklusjoner fra gjennomførte helseundersøkelser, samt eventuelle skader, sykdommer, arbeidsulykker og tilløp til slike ulykker, og arbeidsgiver skal følge opp med tiltak.

Med bakgrunn i opplysninger og dokumentasjon, konkluderer Arbeidstilsynet med at det ikke er utarbeidet plan for bedriftshelsetjenestens bistand til brannfolk og feier som skal føre til konkrete, forebyggende handlinger, jf. forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2.

Det foreligger brudd på bestemmelsen om plan for bedriftshelsetjenestens bistand.

Pålegg - Verneombud - tatt med på råd

Arbeidsgiver skal sørge for at verneombudet tas med på råd under både planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet.

Vilkår:

For å kunne vurdere om pålegget er oppfylt, må vi innen fristen ha mottatt:

- En beskrivelse av hvordan arbeidsgiver sikrer at verneombudet tas med på råd under både planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet til brannmannskap og feier

Hjemmel: arbeidsmiljøloven § 6-2 fjerde ledd

Frist for gjennomføring: **23.02.2017**

Begrunnelse:

Arbeidsgiver skal sørge for at verneombudet tas med på råd under planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor verneombudets verneområde. Dette gjelder også ved etablering, utøvelse og vedlikehold av virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Dette følger av arbeidsmiljøloven § 6-2 fjerde ledd.

I svar datert 08.06.2016, blir det bekreftet at verneombud ikke har blitt tatt med i det forebyggende arbeidet i 2016. Det ble videre opplyst at verneombud sin rolle vil bli styrket i tiden som kommer, men det er ikke redegjort for hvordan arbeidsgiver skal sikre at dette blir gjennomført. I e-post til brannsjef Stein Ove Valdersnes den 01.11.2016, ba Arbeidstilsynet om å få noe mer utfyllende opplysninger om verneombud, herunder navn på verneombud samt opplysninger om i hvilken utstrekning verneombudet kjenner arbeidsområdet for brannfolk og feier. I svar datert 09.11.2016, fikk Arbeidstilsynet opplyst at Trond Sylta er verneombud. Det ble i svaret ikke gitt opplysninger om i hvilken utstrekning verneombud kjenner arbeidsområdet til brannfolk og feier i Radøy kommune. På spørsmål fra Arbeidstilsynet, opplyste brannsjef Stein Ove Valdersnes i telefonsamtale den 31.10.2016 at verneombud arbeider innen annet fagområde i teknisk enhet. Dette tyder på at verneombud ikke kjenner arbeidsområdet til brann- og feiertjenesten og de arbeidsmiljøutfordringene brannmannskap og feier har. Det er ikke valgt eget verneombud for ansatte i brann- og feiertjenesten. Når verneombudet skal tas med på råd under planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor verneombudets verneområde, er det viktig at verneombud også kjenner arbeidsområdet og de reelle arbeidsmiljøutfordringer brannfolk og feiere har. Verneombudets rolle er å ivareta

arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet og verneombudet skal ha en aktiv rolle i virksomhetens HMS-arbeid. Av opplysninger vi har mottatt kommer det frem at verneombud ikke tas med på råd under planlegging og gjennomføring av tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor verneombudets verneområde, og det er ikke redegjort for hvordan dette skal sikres i fremtiden.

Det foreligger brudd på bestemmelsen om at verneombudet skal tas med på råd.

Pålegg - Verneombud - inndeling i verneområder

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidsmiljøutvalget/lokal fagforening/ansattes representanter deler inn arbeidsplassen i verneområder. Inndelingen må sikre at verneområdet som omfatter brannmannskap og feier er klart avgrenset og ikke større enn at verneombudet kan ha full oversikt og ivareta sine oppgaver på forsvarlig måte.

Vilkår:

For å kunne vurdere om pålegget er oppfylt, må vi innen fristen ha mottatt:

- Oversikt over verneområde som omfatter brannmannskap og feier
- Beskrivelse av hvordan valgt verneområde som omfatter brannmannskap og feier, sikrer at verneombudet har full oversikt og kan ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte
- Opplysning om hvem som har inndelt verneområdene

Hjemmel: arbeidsmiljøloven § 6-1 andre ledd og forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 3-1

Frist for gjennomføring: **23.02.2017**

Begrunnelse:

Antall verneombud fastsettes i forhold til virksomhetens størrelse, arbeidets art og arbeidsforholdene forøvrig. Dersom virksomheten består av flere atskilte avdelinger, eller arbeidet foregår på skift, skal det i alminnelighet velges minst ett verneombud for hver avdeling eller hvert skiftlag. Hvert verneområde skal være klart avgrenset og må ikke være større enn at verneombudet kan ha full oversikt og ivareta sine oppgaver på forsvarlig måte.

Arbeidsmiljøutvalget deler inn arbeidsplassen i verneområder. I virksomheter som ikke har arbeidsmiljøutvalg, skal lokal fagforening dele arbeidsplassen inn i verneområder etter at arbeidsgiver har uttalt seg. Er det flere lokale fagforeninger ved virksomheten, skal de i fellesskap fastsette inndelingen av verneområder etter at arbeidsgiveren har uttalt seg. Blir fagforeningene ikke enig, avgjør arbeidsgiver inndelingen. Finnes det ingen lokal fagforening, avgjør representanter utpekt av arbeidstakerne denne inndelingen etter at arbeidsgiver har uttalt seg. Dette følger av arbeidsmiljøloven § 6-1 andre ledd, jf. forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 3-1.

I svar datert 09.11.2016, fikk Arbeidstilsynet opplyst at Trond Sylta er verneombud. Det ble ikke gitt opplysninger om i hvilken utstrekning verneombud kjenner arbeidsområdet til brannfolk og feier i Radøy kommune. På spørsmål fra Arbeidstilsynet, opplyste brannsjef Stein Ove Valdernesnes i telefonsamtale den 31.10.2016 at verneombud arbeider innen et annet fagområde i teknisk enhet. Det ble ikke opplyst om verneombud arbeider i enheten teknisk drift eller enheten teknisk forvaltning. Dette tyder på at verneombud ikke er kjent med arbeidsområdet til brann- og feiertjenesten og de arbeidsmiljøutfordringene brannmannskapene og feier har. Det er ikke valgt eget verneombud for ansatte i brann- og feiertjenesten. Av Radøy kommune sine hjemmesider, fremgår det av organisasjonskart at teknisk drift, teknisk forvaltning og brannvern er tre separate enheter under sektor drift og forvaltning. Av de samlede opplysninger fremstår organisasjonens inndeling og verneområde som noe uklar. Antall verneombud skal fastsettes i forhold til virksomhetens størrelse, arbeidets art og arbeidsforholdene forøvrig. Dersom virksomheten består av flere atskilte avdelinger, eller arbeidet foregår på skift, skal det i alminnelighet velges minst ett verneombud for hver avdeling eller hvert skiftlag. Hvert verneområde skal være klart avgrenset og må ikke være større enn at verneombudet kan ha full oversikt og ivareta sine oppgaver på forsvarlig måte innen sitt område. Verneombudets rolle er å ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet, og det er derfor viktig at verneombud kjenner arbeidsområdet og de reelle arbeidsmiljøutfordringer brannfolk og feiere har.

Det foreligger brudd på bestemmelsene om inndeling i verneområder.

Hva skjer hvis dere ikke oppfyller pålegg innen fristen?

Hvis ikke pålegg er oppfylt innen fristen, kan vi ilegge dere tvangsmulkt, jf. arbeidsmiljøloven § 18-7. Tvangsmulkt vil si at dere må betale et fastsatt beløp for hver dag eller hver uke fram til dere har oppfylt pålegget, eller at dere må betale et engangsbeløp. Vi kan også helt eller delvis stanse virksomhetens aktiviteter inntil dere har oppfylt pålegget, jf. arbeidsmiljøloven § 18-8.

Dere kan klage

Dere kan klage på vedtak jf. forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage er tre uker fra dere mottar vedtaket. For nærmere informasjon om klageinstans, fremgangsmåte ved klage og retten til å se sakens dokumenter, se www.arbeidstilsynet.no/klage.

Hva må dere gjøre?

Dere må sende oss en skriftlig tilbakemelding for hvert enkelt punkt innen fristen. Tilbakemeldingen skal undertegnes av arbeidsgiver eller en stedfortreder. Tilbakemeldingen kan også undertegnes av verneombudet eller en representant for de ansatte.

Informasjon til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet, jf. arbeidsmiljøloven §§ 6-2 sjettede ledd og 18-6 åttende ledd. Vi har sendt en egen kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis

virksomheten ikke har verneombud, skal arbeidsgiveren gi kopien til representanten for de ansatte.

Har dere behov for mer informasjon?

Dere finner mer informasjon om Arbeidstilsynet og om regelverket på www.arbeidstilsynet.no og www.regelhjelp.no. Dere kan også kontakte oss på telefon 73 19 97 00. Dersom dere har spørsmål til saken, kontakt saksbehandler, oppgi referansenummer 2016/20903.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Guro Fykse
tilsynsleder
(sign.)

Målfrid Oppedal
seniorinspektør
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
RADØY KOMMUNE BRANN- OG FEIERTENESTA v/Verneombud, Radøyvegen 1690,
5936 MANGER